



Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans
Raporu

Mart 2016

5. Hafta (01-07 Şubat 2016)

ÖZET

Ülkemizde 2016 yılı 5. hafta itibariyle çalışılan sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki İnfluenza pozitifliği % 53,6 olarak saptanmış olup influenza pozitifliği stabil devam etmektedir. Çalışılan 110 sentinel numunenin 19'unda İnfluenza A(H1N1), 26'sında İnfluenza A(H3N2), 14'ünde ise İnfluenza B tespit edilmiştir.

Küresel olarak, kuzey yarımkürede influenza aktivitesi artmaya devam etmektedir. Avrupa'nın bazı ülkelerinde yüksek influenza aktivitesi bildirilmiştir. Kuzey Amerika, kuzey Afrika, orta ve batı Asya'da İnfluenza A(H1N1)'e bağlı artmış aktivite gözlenmiştir. Kuzey, doğu ve güney Avrupa'da influenza A(H1N1)'e bağlı artmış aktivite bildirilmektedir. Belarus, Yunanistan ve İrlanda yüksek-yoğun influenza aktivitesi bildirmiş ve Finlandiya, Rusya, Ukrayna ile Kuzey Amerika, Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri influenza A(H1N1) baskın olmak üzere yüksek aktivite bildirmiştir.

Meksika düşük influenza A(H3N2) virüs aktivitesi bildirmiştir. Kuzey Asya, Kuzey Kore'de influenza A(H1N1)'ya bağlı influenza aktivitesi artmış ve kuzey Çin'de influenza A(H1N1), A(H3N2) ve B tiplerinin karışımı tespit

edilmiştir. Moğolistan'da influenza A(H1N1) baskın olmak üzere influenza aktivitesi pik yapmış gibi görünmektedir.

Batı Asya'da İsrail ve Ürdün'de influenza aktivitesi yüksek seviyede devam etmektedir. Umman aktivitede düşüş bildirmiştir. Doğu ve güney Afrika'da influenza A(H1N1) aktivitesinin artmakta olduğu bildirilmiştir. Amerika, Orta Amerika'nın tropikal ülkelerinde, Karayipler'de ve güney yarımkürenin ılıman ülkelerinde influenza ve diğer solunum yolu virüslerinin aktivitesi düşük seviyededir. Küba ve Jamaika'da ise aktivite artmıştır.

100 ülkenin Ulusal İnfluenza Merkezleri ve diğer Ulusal İnfluenza Laboratuvarları tarafından 25 Ocak-07 Şubat 2016 tarihinde, yaklaşık 154579 adet numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 38419 adet numunede tespit edilmiş olup, numunelerin %82,9'unda İnfluenza A, %17,1'inde İnfluenza B saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin %86,6'sı İnfluenza A(H1N1), %13,4'ü ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin %28,4'ü B/Yamagata-lineage, %71,6'sı ise B/Victoria-lineage alt tipidir.

Avrupa'da 5. hafta itibariyle veri sunan 50 ülkeden 38'inde influenza virüsü rapor edilmiştir. Veriler Avrupa'da influenza aktivitesinde artış göstermektedir. Belarus, Yunanistan, Rusya, Ukrayna ve İrlanda'da yüksek yoğunlukta influenza aktivitesi bildirmiştir. Mevsimsel İnfluenza virüsleri sentinel numunelerin %87'sinde tespit edilirken, İnfluenza A(H1N1) dolaşımında baskın olan virüs olmuştur. İnfluenza A(H1N1) virüsü özellikle 15-64 yaş bireylerdeki şiddetli hastalıkla ilişkili olduğu belirtilmektedir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU

Sentinel İnfluenza Sürveyansı: Nedir? Neden Yapılıyor?

Mevsimsel Grip ülkemiz ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemekte, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışları ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün yaygınlığını ve tiplerini tespit etmek, elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde 2005 yılından beri “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” yürütülmektedir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de belirlenmiş merkezlerde yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. Ülkemizin farklı bölgelerinden nüfus yoğunluğunun yüksek olduğu seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz sürveyansta görev almaktadır. Aile hekimlerimiz kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların birinden aldıkları numuneyi Halk Sağlığı Müdürlüklerimiz aracılığıyla laboratuvarlarımıza göndermektedirler. Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır. 17 ilimiz haricindeki illerimizden ve aile hekimlerimiz dışından gönderilen numuneler de laboratuvarlarımızda çalışılmaktadır ve buna da nonsentinel sürveyans denilmektedir. Bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” sayıları ve numune sonuçları ile Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’na bu raporda yer alan tablo ve grafikler oluşturulmakta, değerlendirmeler yapılmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo-1: Bu tabloda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans kapsamında raporda yer alan hafta içerisinde yukarıda belirtilen laboratuvarlarımızda çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır. Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virüs tipleri yer almaktadır.

Tablo-2: Bu tabloda, 40. haftadan (28 Eylül 2015 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları Tablo-1 ile aynı düzende yer almaktadır.

Tablo-3: Bu tabloda, 40. haftadan (28 Eylül 2015 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun sentinel ve nonsentinel sürveyans toplam sonuçları Tablo-1 ile aynı düzende yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) örnek sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip

Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, sentinel influenza sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

TABLO-1
2015-2016 GRİP SEZONU
5. HAFTA SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANS SONUÇLARI

| | T.H.S.K. VİROLOJİ LAB. | | İSTANBUL ÜNİ. | | İSTANBUL H.S.L. | | ADANA H.S.L. | | SAMSUN H.S.L. | | ERZURUM H.S.L. | | TOPLAM | |
|---------------------|------------------------------|-----------|------------------|-----------|--------------------|----------|--------------|-----------|------------------|-----------|-------------------|----------|------------|-----------|
| | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % |
| Gelen Numune | 28 | | 19 | | 16 | | 13 | | 19 | | 15 | | 110 | |
| Çalışılan Numune | 28 | | 19 | | 16 | | 13 | | 19 | | 15 | | 110 | |
| Toplam Pozitiflik* | 14 | 50,0 | 13 | 68,4 | 5 | 31,3 | 11 | 84,6 | 12 | 63,2 | 4 | 26,7 | 59 | 53,6 |
| İnf A | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| İnf A H1N1 | | 2 | | 3 | | 1 | | 5 | | 7 | | 1 | | 19 |
| İnf A/H3 | | 6 | | 8 | | 2 | | 4 | | 4 | | 2 | | 26 |
| İnf B | | 6 | | 2 | | 2 | | 2 | | 1 | | 1 | | 14 |
| Adenovirus | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Birden fazla etken | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Coronavirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Enterovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Hum.Metapneumovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Human Bocavirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Parainfluenza | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Rhinovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| RSV | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| TOPLAM | | 14 | | 13 | | 5 | | 11 | | 12 | | 4 | | 59 |

*Toplam pozitiflik İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-2
2015-2016 GRİP SEZONU SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANS SONUÇLARI
(28 EYLÜL 2015 TARİHİNDEN İTİBAREN KÜMÜLATİF TOPLAM)

| | T.H.S.K. VİROLOJİ LAB. | | İSTANBUL ÜNİ. | | İSTANBUL H.S.L. | | ADANA H.S.L. | | SAMSUN H.S.L. | | ERZURUM H.S.L. | | TOPLAM | |
|---------------------|------------------------------|------------|------------------|-----------|--------------------|-----------|--------------|------------|------------------|-----------|-------------------|-----------|-------------|------------|
| | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % |
| Gelen Numune | 774 | | 286 | | 285 | | 155 | | 112 | | 158 | | 1770 | |
| Çalışılan Numune | 774 | | 286 | | 285 | | 155 | | 112 | | 158 | | 1770 | |
| Toplam Pozitiflik* | 158 | 20,4 | 85 | 29,7 | 50 | 17,5 | 104 | 67,1 | 51 | 45,5 | 70 | 44,3 | 518 | 29,3 |
| İnf A | | 5 | | 1 | | 0 | | 0 | | 1 | | 4 | | 11 |
| İnf A H1N1 | | 63 | | 28 | | 22 | | 52 | | 33 | | 34 | | 232 |
| İnf A/H3 | | 67 | | 44 | | 23 | | 45 | | 14 | | 27 | | 220 |
| İnf B | | 23 | | 12 | | 5 | | 7 | | 3 | | 5 | | 55 |
| Adenovirus | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Birden fazla etken | | 3 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 3 |
| Coronavirüs | | 39 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 1 | | 40 |
| Enterovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Hum.Metapneumovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Human Bocavirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Parainfluenza | | 18 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 18 |
| Rhinovirüs | | 82 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 4 | | 86 |
| RSV | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 1 | | 1 |
| TOPLAM | | 300 | | 85 | | 50 | | 104 | | 51 | | 76 | | 666 |

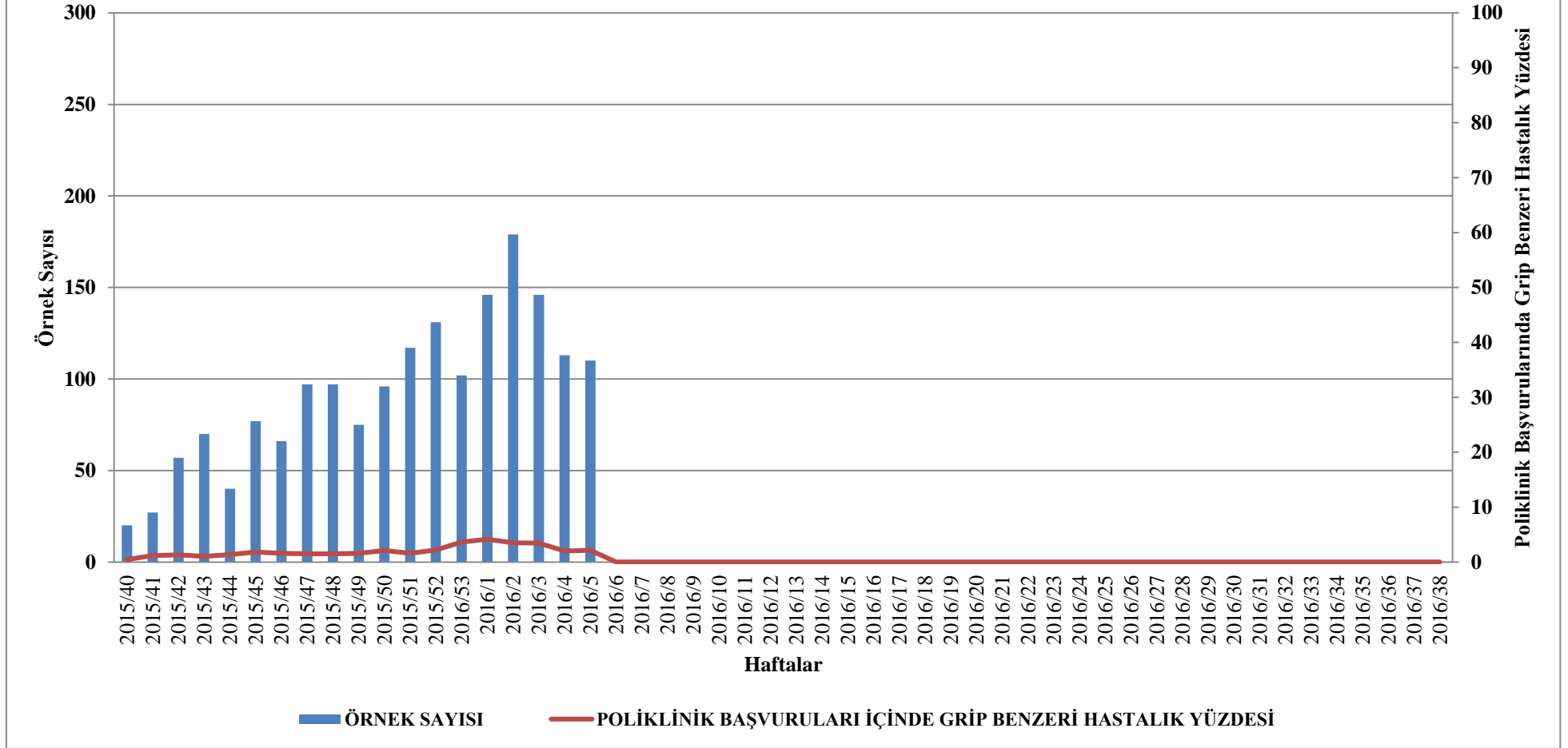
*Toplam pozitiflik İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-3
2015-2016 GRİP SEZONU SENTİNEL/NON-SENTİNEL SÜRVEYANS SONUÇLARI
(28 EYLÜL 2015 TARİHİNDEN İTİBAREN KÜMÜLATİF TOPLAM)

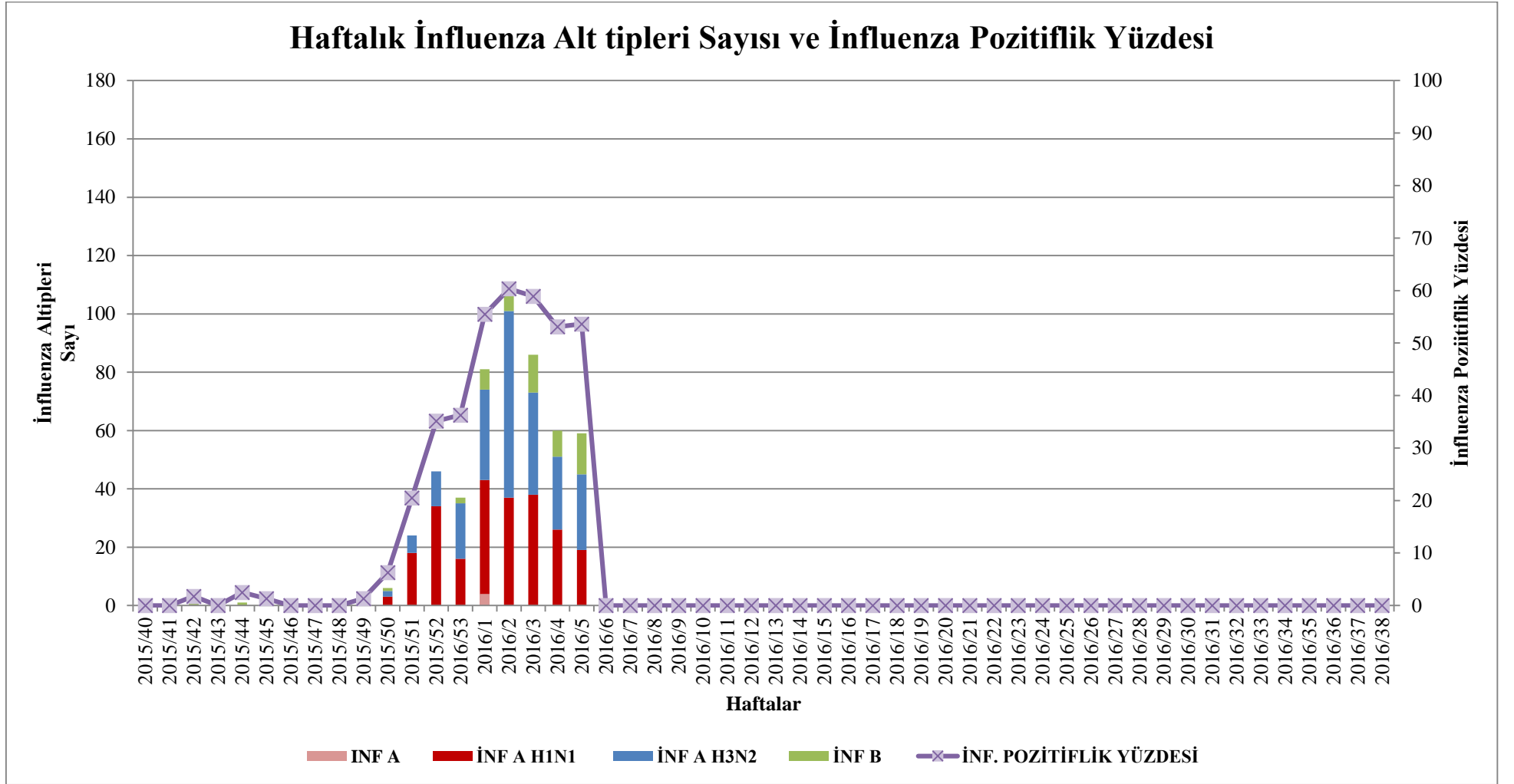
| | T.H.S.K. VİROLOJİ LAB. | | İSTANBUL ÜNİ. | | İSTANBUL H.S.L. | | ADANA H.S.L. | | SAMSUN H.S.L. | | ERZURUM H.S.L. | | TOPLAM | |
|---------------------|---------------------------|-------------|---------------|------------|--------------------|-------------|--------------|-------------|---------------|------------|-------------------|------------|--------|-------------|
| | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % | Sayı | % |
| Gelen Numune | 5587 | | 1303 | | 2101 | | 3523 | | 1397 | | 998 | | 14909 | |
| Çalışılan Numune | 5587 | | 1303 | | 2101 | | 3523 | | 1397 | | 998 | | 14909 | |
| Toplam Pozitiflik* | 2422 | 43,4 | 463 | 35,5 | 1283 | 61,1 | 2083 | 59,1 | 647 | 46,3 | 547 | 54,8 | 7445 | 49,9 |
| İnf A | | 14 | | 1 | | 0 | | 0 | | 6 | | 13 | | 34 |
| İnf A H1N1 | | 1487 | | 278 | | 764 | | 1573 | | 432 | | 306 | | 4840 |
| İnf A/H3 | | 685 | | 157 | | 439 | | 457 | | 176 | | 209 | | 2123 |
| İnf B | | 236 | | 27 | | 80 | | 53 | | 33 | | 19 | | 448 |
| Adenovirus | | 18 | | 1 | | 7 | | 18 | | 5 | | 18 | | 67 |
| Birden fazla etken | | 72 | | 7 | | 15 | | 29 | | 20 | | 27 | | 170 |
| Coronavirüs | | 84 | | 11 | | 9 | | 40 | | 23 | | 19 | | 186 |
| Enterovirüs | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 | | 0 |
| Hum.Metapneumovirüs | | 6 | | 14 | | 12 | | 38 | | 16 | | 10 | | 96 |
| Human Bocavirüs | | 16 | | 3 | | 12 | | 22 | | 4 | | 4 | | 61 |
| Parainfluenza | | 63 | | 1 | | 4 | | 12 | | 14 | | 4 | | 98 |
| Rhinovirüs | | 215 | | 7 | | 11 | | 34 | | 17 | | 17 | | 301 |
| RSV | | 171 | | 29 | | 59 | | 97 | | 79 | | 29 | | 464 |
| DİĞER | | 1 | | 2 | | 0 | | 2 | | 4 | | 3 | | 12 |
| TOPLAM | | 3068 | | 538 | | 1412 | | 2375 | | 829 | | 678 | | 8900 |

*Toplam pozitiflik İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Haftalık İnfluenza Benzeri Hastalık Örnek Sayısı ve Poliklinik Başvurularında Grip Benzeri Hastalık Yüzdesi



Grafik-1: Ülkemizde sentinel influenza sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) örnek sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.



Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunca diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağışıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşılarını alabilirler.

Diğer önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastayla karşılaştıkları için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakıncalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi allerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılantmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşır (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinç bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribi tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.